

REDAȚIA

Arad, Deal Ferenca-ntoza nr. 10.

ABONAMENTUL

Pentru Austro Ungaria:
pe un an . . . 20 kor.
pe 1/2 an . . . 10 .
pe 1/4 an . . . 5 .
pe o lună . . . 2 .

Număr de Duminecă pe an
4 coroane.

Pentru România și străinătate
pe an 40 franco.

Manuscrisuri nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deal Ferenca-ntoza nr. 20

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Scrisori nefrancate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

UN APEL

Dr. Mülek Lajos intransigentul kossuthist, cuprins de durerile patriotice, în „Függetlenség” adresează un apel „cătră Români”.

Tonul elegiac în care ne descântă de dragoste maghiară este ceva neobișnuit, caracterizează halul în care au ajuns. „Încetați cu dușmania, nu vă lăsați conduși de amăgitorii vostri — maghiarul e marionetă, uită nedreptățile și vă îmbrățișează la sin pe toți”, exclamă șvabul kossuthist.

Curat povestea lupului cu mielul. Noi suntem dară cei ce am păcătuit contra maghiarilor, și păcatul nostru este mare, că, vezi doamne, nu am făcut ceea ce a făcut Dr. Mülek Lajos. Nu ne-am lăpădat de limba și legea noastră străbună și nu am mințit, că suntem sângele lui Bendeguz ci am rămas ceea ce ne-am născut, Români cu trup și suflet.

În zadar ve svicoliti atâta în timp de pace să ne războiți cu utopiile panmaghiarilor voastre, căci eată, vin timpurile grele și pentru voi și fără de Români ce sunteți? Și voi trebuie să faceți ce a făcut Kossuth în 1848: să recunoașteți că sunteți Români în această țară și să-l chemați la sinul VOSTRU.

„Cândat neam de oameni, cum nu învăța din trecutul său.

Dar bine-i și așa în ora a 11-a voină să stăm de vorbă.

De unde antipatia contra maghiarilor și ura contra constituției maghiare? De unde închinarea înaintea împăratului austriac și antagonia contra regelui ungar? ne întreabă dl. Dr. Mülek Lajos.

Pardon! Urim șovinismul maghiar, dar nu pe poporul maghiar, urim minciuna constituțională purtată pe virful baionetelor gendarmerești, dar nu însăși libertățile constituționale; ne închinăm Domnitorului tată deopotrivă tuturor popoarelor, precum ne-a mângăiat M. Sa regele Francisc Iosif, în manifestul dela Chlopy, regelui apostolic ungar căci este regele nostru al tuturor, care constituim națiunea politică ungară și nu numai a maghiarilor cum ar fi tendința a-l metamorfosa.

„Ce deosebire face această patrie între fiii săi? Nu sunt egale drepturile și datorițele tuturor în țara aceasta? Să ni-se arate unde e deosebirea? Își cultivă limba, își cultivă literatura, propagă religia lor, se califică pentru ori ce onor, fie acele cât de înalte... Iarăș pardon! Nu patria căci aceia este mama comună a tuturor, ci mașterul, adeca guvernul cu corpurile legiuitoare artificiale alcătuite, acelea prea fac deosebire. De pildă: cu colonișarile, dau din pământurile comune ale țării lucrute în timpul iobăgietii cu cruntă sudoare românească și în timp de războaie aparate tot de brațele Românilor și așază pe ele colonișarii aduși din alte ținuturi cu scop de exploatare materială și maghiarizarea elementului românesc; censul electoral în Ardeal nu e identic cu cel din Ungaria, și chiar în aceeași țară se măsoră cu două măsuri drepturile constituționale, ca elementul românesc să fie

astfel eschis din parlament; în comitate și comune legea virilismului paralizază pe *miseră plebs contribuens*, eată iarăș două feluri de măsuri; de terorismul administrației la alegerile dietale nici nu vorbim; în comitatul Aradului bunăoară la datorițele militare figurăm cu 80%, ear la beneficiile oficiilor comitatense date din punga poporului românesc cu 1—2% și aceia cu condiția de tradare de neam; din dările țării se ridică instituții culturale și se plătesc funcționarii grași, și la suportarea acestor sarcini suntem egali cu maghiarii, instituțiile culturale însă sunt numai maghiare și funcționarii maghiari, și dacă e să ajungă un român funcționar și chiar un simplu cantoner, atunci i-se cere maghiarizarea numelui ori cel puțin lăpădarea de neamul său; românul este tractat prin dragomanii la judecatori în chestiile lor de onoare și avere; nici numele românesc nu ne lasă să-l purtăm, căci matriculantul ne pune și nume maghiarizat după condica lui; decanul universității din Cluj eschide dela mensa academică pe tinerii care vorbesc românește, prețul pâneli este lăpădarea de limba românească; școlile noastre confesionale persecutate stau ca și sub pază polițială a inspectorilor regești; tinerimea noastră din școlile maghiare nici Tatăl nostru nu-l mai pot învăța românește, ni-se cere ca și religia să o propunem unguerește; episcopul românesc este decretat de trădător de patrie dacă în casa sa cutează să închine la instalarea sa românește în sănătatea M. Sale care l'a întărit în scaunul episcopesc, și chiar dl. Dr. Mülek Lajos cu amicul său Barabás Béla, a tras în noroi autoritatea episcopului nostru în congregația orașului Arad și l'a insultat căci a cutezat a vorbi românește. Mai mult încă, s'au ținut 3 toasturi în limba unguerească, dar aceasta au retăcut-o, căci nu le-a fost destul, lor le-a trebuit ca episcopul român și credincioșii români numai unguerește să vorbească la masa episcopului lor; noi ne închinăm regelui care a zis, că Ungaria numai cu popoare de mai multe limbi e tare, adică regelui Ștefan, dar voi pretindeți să-l introducem srbătoare biserică, va să zică ne dictați și sfinți în biserică, ear pe ai noștri nu lăsați să-l serbeze școlarii; voi ne demolați casele dacă nu iluminăm ferestrele la srbătorile voastre naționale și nu preamărim pe Kossuth, ear nouă nu ne este ertat a serba memoria acelor eroi care au luptat pentru neamul românesc, ci pe eroii noștri îi decretați de bandiți și aruncați în pușcărie pe cei ce o serbează.

Eată o palidă espunere a deosebirii între cetățeanul maghiar și român, d-le Dr. Mülek Lajos.

„Ce ar zice cei din România, dacă maghiarii care locuiesc acolo s'ar purta așa precum Români să poartă aici? Iar considera de frați. Că uite secuii de prin România nu sunt cetățeni români ci merg acolo la lucru, să-și câștige pâinea de toate zilele pe care aici nu și-o pot câștiga și fără de care ar peri de foame bunăoară Secuul din Ciuc și totuși le permite să pună pe casele lor atâtea steaguri unguerești câte vor

ei, să le poarte pe stradă, să cânte unguerește cum vor, să se asocieze în reuniuni, să înființeze școli unguerești cu limba de propunere unguerească, să-și ducă din Ungaria preoți și cu un cuvânt, le dă deplina libertate lor, care nu sunt cetățeni Români. De aceea zice doar Secuul că nu-i țară ca țara românească ear românul cetățean ungar care-și are aici drepturile sale istorice e helot pe pământul strămoșilor săi, n'are atâtea drepturi cât are în România veneticul de Secu care merge acolo să-și câștige pâinea de toate zilele și în schimb nu contribuie nici cu o para la susținerea statului.

„Poate fi mai mare scandal decât a pușca în popor pentru-că încununează monumentul celui mai mare patriot” zice dl. Mülek. Poate, uite așa, că nici nu lași să ridice altul monument eroului său, bunăoară lui Iancu, confiști și banii ce i-am adunat pentru monument și trași în judecată pe cei ce cutează a pune o cunună de flori pe mormântul eroului ca să crească scăești pe acel mormânt și apoi să aninați o chitușă din acești scăești pe pereții muzeului național — 1848-tist din Arad cu ironica inscripție: „Scăești de pe mormântul Regelui munților — sic transit gloria mundi” și ați uitat cum geandarmii rizând din pasiune diabolică pușcă în poporul nostru; uite nici nu s'a răcit bine sângele vărsat de geandarmii vostri în Șepreus; și apoi nu-i bună soldatesca austriacă pentru voi? Dar pentru noi bună e honvezimea voastră la care ordinul — Fejérvári introduce în batalioanele românești limba maghiară de limba a instrucției, aceea ce va să zică maghiarizare cu forța disciplinet militare.

Așa vreți să faceți și din armata comună școală de maghiarizare cu forța și creștere în spirit anti-dinastic și noi suntem trădători de patrie, că nu ne trădăm limba și pe domnitorul nostru; și voi sunteți buni patrioți care umblați să dărăburiți armata unitară, ca să vă ajungeți scopurile revoluționare pe ruina monarhiei, ori noi care susținem la unitatea armatei din înaltul patriotism al forței unitare de apărare comună a patriei și a câștigării aliaților puternici, care nu stau de vorba cu armata liliputană ci cu armate tari și mari.

Kossuthiștii sunt mai buni decât guvernamentalii, zice Dr. Mülek Lajos, căci dinșiți nu luptă pentru interes, ci pentru patrie și pentru fie-care fiu credincios al ei, aparțină aceia ori-cărei religii ori naționalități.

Adorabil de bun este acest pseudo-maghiar. Dar uite nene: nu voi kossuthiștii alarmați lumea și cereți să introducă censul cultural, adică a limbii maghiare, pretinzând să nu aibă vot la alegeri numai cetățeanul care știe scrie și vorbe unguerește pe motivul că naționalitățile să fie eschise din parlament? După logica d-tale fiu credincios al patriei ar fi dară numai acela, care știe unguerește scrie și vorbe, căci numai acelui a fi dai drepturi cetățenești.

Am înțeles iubirea d-tale de dreptate și libertate și mai presus de toate învățata d-tale iubire față de poporul

românesc la a cărui sprigin apelezi contra regelui.

Acel rol ce și-lai luat d-le Mülek este rol fals și e comedie în arena politică. Las' să vină un om serios și sincer, și mână în mână vom pleca să spălăm ranele trecutului și să întărim poziția de putere mare a țării, ca să fie puternic zid contra valurilor dela Nord care ne amenință cu potop.

Acesta este adevărul și desinteresatul patriotism care va întruni pe toți cetățenii fără deosebire de religie și limbă sub drapelul apărării patriei comune, — când Duhul vremilor va lumina pe politici maghiari cu adevărul patriotism.

Să tacă dar apostolii falși!

Iarăși reutatele! Inregistrând cu-prinsul aricolulul scris de amicul nostru Ioan Slavici în „Tribuna Poporului”, organul kossuthist „Egyetértés” dela 11 Octombrie scrie că Ioan Slavici face acum pe ștatosul și curajosul, ca „fost director al „Tribunei” a fugit însă dinaintea osândei în România”.

Minciună. D-l Slavici și-a făcut osânda de un an în temnița Vafului.

Tot așa de neesactă este știrea că Slavici după neprimirea Memorandului ar fi scris în contra dinastiei.

CRIZA.

Budapesta, 12 Octombrie. Nici cele două zile din urmă n'au adus criza cu vre-un pas mai aproape de rezolvare. După ce a primit Duminecă în audiență pe Khuen, M. Sa a decis — zice-se — să cheme la audiență pe contele Andrassy Gyula și contele Tisza István, dintre cari unul cu siguranță va fi însărcinat să formeze noul cabinet. După câte au putut transpira în public, contele Andrassy nu se simte îndemnat a primi misiunea ce i-s'ar oferi și așa se dă cu siguranță știrea, că noul prim-ministru va fi contele Tisza, care ar primi decretul de dizolvare a Dietei și ar inaugura așa zisa politică a „mânel aspre.”

Pe azi se crede că vor fi primiți în audiență conții Andrassy și Tisza și astfel pe mâne se va ști ceva pozitiv privitor la rezolvarea crizei.

DIN ROMÂNIA

M. S. Regele la Craiova. Vineri, la orele 4.45. p. m. trenul regal a sosit în gara Craiova. La intrarea trenului trupele au eat onorurile și muzica a întonat imnul regal.

M. S. Regele, A. S. R. Principele Moștenitor și Principele Carol de Hohenzollern au fost primiți la descinderea din vagon, cu urale de trupele și publicul prezent.

Apoi au descins din vagon, d. președinte al consiliului și atașatul militar străin.

În gară, foarte frumos împodobită, așteptau și d. ministru de interne precum și primarul Romanescu, care a oferit Suvranului tradiționala pâine și sare. Apoi a ținut o mică alocuțiune, la care a răspuns M. S. Regele.

Doamnele craiovene au oferit M. S. Regelui mai multe buchete de flori.

M. S. Regele s'a întretinut în sala de recepțiune cu persoanele marcante.

Pe peronul gării se aflau magistrații curții și tribunalelor, profesorii, consiliul

spre a fi cetății în plenul ședinței. In această adresă dă expresiune încântării ce o simte, când se gândește la frumosul progres ce-l va face comuna Nicolintul-Mare în urma tinerii „Astrel” acolo. Stăruiește apoi pe lângă locuitorii Nicolintul-Mare, ca să înființeze un cor vocal. In ajutorul acestei idei care caracterizează atât de frumos pe d-șoara avântată a alergat harnicul președinte cu mâna sa darnică. Fapta vorbește însăși, ea ni-l prezintă pe dl Roșu și de astădată, ca pe unul dintre acet bărbani, cari sunt fala neamului nostru. De mi voce să-ți răspund la fapta sa nobilă prin exprimarea dorinței, ca intențiunea a două suflete visătoare să se realizeze, cor să se înființeze în Nicolintul-Mare, cât mai curând! — Și aceasta sperăm, că se va întâmpla, căci inima frumosei întreprinderi vor fi doi prieteni din copilărie ai donatorului și prietenii sîi de principiu: On. Domnii părinți: Popovici și Pincu.

Din decursul zilei însemnate mai am să amintesc banchetul, ce a făcut înțelegința după banchet și concertul împreună cu joc, ce l-a aranjat corul dl Petrișor.

La banchet au luat parte circa 70 persoane, pe cari fiind-că sunt multe și de frica să nu omit pe vreuna făcând supărare — nu le voi numi.

Banchetul a decurs foarte vesel și plin de demnitate. Au impus în deosebi însușirile toate ce s'au rostit pentru Majestatea Sa împăratul, președintele departimentului, pt. oaspeți, comitetul aranjator, pt. dame ș. a.

După prânz înțelegința în frunte cu președintele au mers în mijlocul tinerilor adunați la joc și până seara a căutat să clarifice poporul să nu asculte de ademenitorii pericunaf. A eselat și aci președintele, cari a știut să vorbească tinerilor așa la inimă, încât îndrăznesc a zice că mulți să vor lăpăda de „Satana”.

La concertul de seara corul dl Petrișor a cântat precis și frumos, d-șoara Andrei prin declamațiunile sale: Dușmancele și la oglindă s'a prezentat draguț inaintea publicului, dl învățator din Vlaicoveț Popovici ne-a încântat prin doinirea doinelor acompaniat de orchestră, coriștii ne-au delectat cu călușerul și bătuța: tot lucrul bune și frumoase. Fosta apoi și potrecere până la răsărit de soare, când am plecat în speranța, că mâini harnice au rămas să muncă pe baza pusă de „Astra”.

Incl.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 12 Octombrie n. 1903.

Știre personală. P. S. Sa Episcopul Ioan I. Papp ai Dieceșii Aradului a plecat cu acceleratul de ieri la Sibiu unde aște și mână se în ședințele consistorului mitropolitan ear Mercuri se deschide congresul național bisericesc.

Inaugurare. Sâmbătă s'a inaugurat în Budapesta podul ce leagă, peste Dunăre, piața Jurământului din Pesta cu partea de

Iuditha luă fluierul și vru să cânte însă fu cât p'aci să cază jos când auzi vorbele astea eșind fluier:

„Vol, surorile mele, m'ați omorât!
„Ca să-mi furați floarea d'amor!”

— Cântă tu acum! porunci împăratul Celiei.

Și fiind-că ea nu voia, el îi puse cu sila fluierul în mână.

Fluierul spuse aceleași vorbe.

Împăratul căuta acum la cingătoare un cuțit ca să le omoare, când se ivi un cioban, acela care le întălnise pe câte trele letele, și în aerul său era ceva misterios și foarte impunător. Luă și el fluierul însă, când îl puse între buze, ieși o musică neșpus de dulce și voluptuoasă, ceva ca un cântec de recunoștință și de amor. Și după un preludiu care făcu chiar pe privilegiatorii să tacă, glasul Jehanei zise, vibrând de o fericire misterioasă:

„Nu-mi mai pare rău de viața
Pînă-că am găsit floarea d'amor!”

Și era ciobanul chiar prințul Alaric. El se rugă de împărat ca să nu omoare pe fete; împăratul îi împlini cererea, însă le închise pe amândouă într'un schit pentru toată viața.

Alaric duse corpul Jehanei în țara lui și jură că nici odată nu se va măl înșura cu altă femeie. Își ținu jurământul și nici nu se atinse de împărăția bătrânului împărat până la moartea lui.

I. S. Spartalî.

sub dealul Gellért a Budei. Podului i-s'a dat numele de „Regina Elisabeta” și M. Sa a fost reprezentat la serbare prin arhiducele Iosif August. De țară erau toți ministri și după-ce ministrul Läng a ținut vorbirea arătând de ce a trebuit să se facă acest pod și cum s'a făcut, spune că i-s'a dat numele celei mai adorate regine a Ungariei. Arhiducele Iosif August expimă fericirea ce simte că la o așa serbare reprezintă pe M. Sa. Mulțumește guvernului și capitalei pentru omagiile ce i-s'au adus regretatei regine Elisabeta. Deschide apoi podul și-l declară dat în folosința publică, urînd ca el să fie spre folosul cetățenilor.

Vreamea n'a fost de altfel frumoasă, căci a plouat grozav ziua întregă. Totuși lume multă a asistat la serbare.

Recruții de bună voie. Ziarul „Ellenzek” e tare necăjit pe „popii valahi” despre cari zice, că aduc feciori la regimente și cu durere constată, că la reg. 64 din T. Mureșului s'a recrutat până acum 200 feciori, ear la reg. 63 numai din ținutul Ludoșului s'au dus la recrutare 80 feciori. „Pe Români și pe Sași încă tot îi mal înțelegem” — zice „E-k” — căci prin aceasta vreau să demonstreze contra Ungurilor, dar în M. Oșorhei s'au prezentat și feciori s'eul și încă unii chiar din satul lui Makkai Zsig. Asta nu o înțelege „E-k”.

Foc mare lângă Arad. Pe pusta lui Leopold Zsigmond, din apropierea Aradului. Sâmbătă a izbucnit un foc mare. Dimineața, nu se știe din ce cauză, s'a aprins o clăde de pale, focul s'a lătit iute, mistuind și v'ro 40 clăde de grâu. Paguba se urecă la mal multe mii coroane.

Țarul nu merge la Roma. Precum se telegrafiază din Roma, călătoria țarului la Roma nu va avea loc, cel puțin de-ocamdată. Cauza se crede că este ținuta dușmănoasă a socialiștilor italieni, cari hotărâseră să demonstreze în țara întregă în contra autoritatii rus.

Artistă română. D. Ion Nădejde adresează următoarea scrisoare ziarului „Țara”:

Domnule director,

„In „Țara” de ieri cu data 30 Sept. 1903, No. 207 ediția de seară ați binevoit a publica o informație cu privire la fiica mea Sonia Nădejde, pictoră la München. Vă rog însă să aveți bunătatea a face o rectificare. Astfel ea a făcut în adevăr școala de Bele-Arte în Iași, pe urmă a făcut aci în București un an, căci la Iași s'afârșise cursurile teoretice, numai la München se află de opt ani! a absolvit cu mare succes Academia statului și pe urmă a lucrat ca elevă a lui Lenbach, de la care are testimoniile cele mai bune recunoscîndu-i mare talent și simț pentru colorit. Majestatea sa Regele a chemat-o la trecerea sa prin München, s'a interesat foarte mult de ea și de planurile ce are pe viitor și a bine voit a cumpăra două lucrări: „Jupiter și Antiope” după Veronesi și „Capra bolnavă” după Charles du Jardin. De altfel Majestatea Sa mal are de la Sonia Nădejde încă de-acum doi ani pe „Organistul Libertin” după Van Dyck.

Fiica mea s'a specializat în portretistică. Pe la 1 Ianuarie 1904, are de gând a se întoarce în țară cel puțin pe un timp.

Vă rog, pe baza acestor lămuriri a rectifica și completa informația d-voastră, pentru care de alt-fel, vă sunt foarte mulțumitor, căci artiștii au multă nevoie de a fi ajutați de presă”.

D-șoara Mărioara Ventura, bursieră a Reginei României la Conservatorul din Paris. fiica cunoscutului ziarist Grigorie Ventura, a fost primită Duminecă 21 Sept. st. v. de M. S. Regina la castelul Peleş. D-sa a recitat mal multe bucăți de versuri din autorii clasicii francezi și români. Regina a rămas încântată de marele talent al d-rei Ventura, a felicitat-o călduros și a sărutat-o prevestindu-i o carieră strălucită.

Sfințire de Biserici în Cociuba (protopopiatul Vașcoului). In 4 Oct. s'a sfințit biserica renovată din Cociuba.

I. P. S. Sa Dl Episcop s'a substituit prin dl protopop al Vașcoului Vasiliu Papp, care a pontificat la serviciul divin încunjurat de 9 preoți din vecinătate și anume: Alexandru Popa, din Petroasa, Nicolae Horja, din Buntești, Vasiliu Popa, din Poenț-de-jos, Teodor Pirtea, Poenț-de-sus, Teodor Andru, din Chișcou, Vasilie Corbu, din Brădet, Vasiliu Terebențiu, Catichet rector în Beiuș și Traian Terebențiu din Gașta.

N'au absentat nici învățătorii și diecii din jur.

Intre binefăcătorii nou sfințitei biserice amintim pe I. P. S. Sa Dl Episcop diecesan Ioan I. Papp cu un antimis nou, apoi familia Terebențiu mal multe icoane noue, V. Terebențiu Catichet un policandru, dl notar Govra și cu doamna o Evaghelie de lux mal mulți credincioși cu preotul local V. Terebențiu în frunte clopot nou în preț de 300 cor.

Dl Woight, conducătorul marelui întreprinderii „Wilgherth” a promis deasemenea concursul său pentru împodobirea bisericei, iar mal mult a jertit și ostenit pentru decorarea ei ved. d-na Maria Waltner n. Cosma din Beiuș. Primească toți pentru donațiunile făcute cele mai călduroase mulțumiri din partea parohiei Cociuba care altcum constă abia din 60 numere de case, și ajutorul a fost la timp și binevenit.

După terminarea ceremonialului toți oaspeții au fost binevăzuți în casa părintelui din loc la un prânz comun, unde la timpul său s'au închinat pentru M. Sa, pentru arhipăstorul nostru și pentru ceilalți oaspeți între cari și notarul Govra, prof. G. Ciuhandu din Arad și alții — și pentru toți binefăcătorii bisericei. T. T.

Licitarea unei mosteniri. La 10 Octombrie s'a vîndut pe cale de licitație publică, averea rămasă după fostul deputat dietal al cercului Lipova, Gorgey Gyula. Averea, 1300 holde de pământ, a fost cumpărată cu prețul de 226.000 coroane de către mal mulți economi svabi din Hidegkut. Pretensiunile creditorilor sunt pe deplin acoperite.

O execuție prin electricitate. Patriciu Conklin — care, in ziua de 9 Ianuarie 1902, în locuința sa din New-York și-a ucis nevasta, a fost după câte-va luni de la comiterea crimei condamnat la moarte — și-a ispășit pe scaunul electric, în penitenciarul din Sing-Sing crima de care se făcuse vinovat.

Timp de aproape un an, el a stat în acel loc de pedeapsă, locuind una din celulele rezervate nenorociților, cari trebuie să facă cunoștința cu oribilul instrument de moarte, sperînd din moment în moment ca Curtea de apel să primească cererea lui de revizuire a procesului.

Cu toate acestea hotărîrea Curții i-a fost contrarie, și guvernatorul de asemenea a refuzat să-i comute pedeapsa.

Din această cauză directorul Inchisorei, eum a fost informat de refuzul guvernatorului, a decis ca electro-execuțiunea axoricidului să aibă loc îndată.

Conklin, însoțit de doi preoți și de gardieni, s'a dus de la celula lui la lugubra „cameră a morței”, unde erau deja adunate persoanele cărora legea le dă puținul invidiabil drept de a asista la acest gen de spectacole și unde electricianul Davis se convinsese cu puțin mal înainte că bateria electrică funcționa în mod regulat.

Fără nevoie de a fi ajutat de nimeni, Conklin, surzind și ținînd în mână un crucifix, cu un pas ferm s'a apropiat de scaunul electric și s'a așezat pe el după ce a mulțumit gardianului și preotului pentru buna-voință ce au avut față de dînsul, cât a stat în înahisoarea din Sin-Sing.

Când gardienii au legat bine pe Conklin pe scaun, gardianul-șef a dat electricianului semnalul și, după câte-va minute, puternicul curent — 1740 de volți — își împlinise opera lui fatală.

Cadavrul fu îngropat în aceeași zi într'un cimitir din Boroklyn prin îngrijirea unora fin rudele nenorocitului om.

Cea mal nestricăcioasă cremă pentru înfrumusețarea tenului e crema de flori de liliac, un borcan costă 1 cor.

Pudră de flori de liliac 1 cutie 1 cor.

Săpun de flori de liliac bucată 70 fil.

Pasta Iuno 2 cor.

Pudra Iuno 2 cor.

— Mijloc sigur contra durerilor de stomac, a sgârciturilor și a catarurilor de stomac, contra boalelor învechite de stomac și contra lipsei poștei de mâncare, pe urmă un mijloc sigur purgativ fără dureri: e ceaiul întăritor de stomac al farmacistului Kossuth. O cutie de probă 1 cor. 20 fil. o cutie de probă 2 cor.

— Contra guturaiului, tusei, răgușelii, flegmei și a afecțiunilor laringilor are un efect miraculos pastilele de pept Senega. Se pot găsi în farmacia „Verg-Maria” alui Kossuth, în Arad, Piața Boross-Beni 150 (casa Dengl).

Bibliografie.

A apărut:

L A R O M A

NEAPOLI. — POMPEI. — CAPRI. — FLORENȚA. —
VENETIA. — LIDO. — LONDRA. — PARIS. —

SCHITE ȘI IMPRESII

DE

RUSSU ȘIRIANU.

Se află de vînzare la Administrația
Tribunei Poporului, Arad. Volumul
de 268 pagini, costă 2 cor., plus 10 fil.
porto postal.

A apărut:

Povestiri și Schițe

de

S. Secula.

Prețul 1 coroană + 6 fil. porto.

De vînzare la administrația foil noastre.

ULTIME ȘTIRI.

Români Osândiți pentru trei-colori.

— Telegramă particulară. —

Sân-Miclăușul-Mare, in 12 Oct.
Advocatul Dr. N. Oprean, președinte Ioar
Popovici și Terenție Oprean și înșetă-
torul Lipovan au fost osândiți la câte
2 zile arest și câte 100 cor. amendă, pen-
tru-că au împodobit arcurile de triumf,
la venirea Episcopului, cu trei culori
române.

De asemeni au fost osândiți la
amendă în bani 14 țărani, cari și-au
împodobit caii din banderiu.

S'a proiectat, din partea Unguri-
lor, să spargă ferestrele cas i dlui Dr.
Oprean, dar Românii prînzînd de veste,
au apărut și astfel Ungurii n'au in-
drăznit să atace.

Sentența schimbată. Forul superior
al justiției militare a schimbat pedeapsa
oficerilor Todorovici, Georgevici și Dan-
darevici dela 8 la 13 luni și pierderea
gradului; ear căpitanii Velicovici și
Lenonkivici a fost achitati.

Red. respons. Ioan Russu Șirianu.
Editor Aurel Popovici-Barciannu.

INSERTIUNI ȘI RECLAME.

Dr. Sterie N. Ciurcu

IX. Pelikangasse Nr. 10. — Viena.

Consultațiunile cu celebritățile me-
dicale și cu specialiștii de la facultatea
de medici, Viena.

Preluare și deschidere de restaurant.

Am onorul a aduce la cunoștința M. O.
Public din loc și provincia, că binecunoscutul

Hotel

la

„Regele maghiar”

(Magyar Kiraly)

strada Boczko (casa Meistrovits) cu începutul
lui Octombrie

I'am preluat și deschis.

Mă voi nizuși mal ales să servesc
M. O. Public cu vinuri bune și curate și
mîncări alese din bucătărie ungurească.

Localitățile mele aranjate de nou, cores-
pund tuturor recerînțelor moderne. Prețurile
odăilor sunt avantajoase. — Hotelul meu
e vis-a-vis de gara centrală.

Bazat pe activitatea mea de mulți ani,
asigur stimații mei oaspeți că se vor bucura
de un serviciu prompt și-i rog să mă cer-
ceteze cât mai des.

Cu deosebită stimă

8 8-5

PORCZÁN LAJOS,
hotelier.

5750 tkv. sz. 1503.

Arverési hirdetmény kivonat

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közli, hogy „Victoria” tokarék és hitelintézet végrehajtatójának (Csohány György és neje Argyelan Jelinek) végrehajtást szoruló elleni 290 korona, tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén levő Aradvárosban fekvő 6890 szám. telekkönyvben A. 1 sor, Pertyáva költőváros legelő sor 8 szám. házhoz álló ingatlanra az arverést 700 korona özennel megálapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1903 évi október hó 29 napján délután 3 órakor, az igazságügyi palota I. em. 38 sz. a megtartandó nyilvános arverésen a kiküldési árban aul is eladatul fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsületének 10%-át vagyis 70 korona 30 fillért közszemben vagy az 1881. LX. t. az. 42 §-ában jelezett arfolyammal számított es az 1881. évi november hó 1-én 3353 sz. a. kelt I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, a vagy az 1881. XL. t. az. 170 §-a értelmében a bányászoknak a bíróságnál előírt hely-zéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1903 évi július hó 18 napján a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Zuhor,
kir. tszéki bíró.
15 1-1

Cel mai vechiu atelier de reparaturi și depozit de biciclete și mașini de cusut, în Arad, piața Libertății 7

HAMMER VILMOS

mehanician electric.

N-rul telefonului 96.

Biciclete de Dresda, calitatea I.

Depozit de

Mașini de cusut Singer pentru brodaril fine, și

mașini de cusut Singer cu 32 fl. pe lângă garanție de 5 ani.

Instalări de sonerii și telefon.

se primesc pe lângă mare garanție. Mare depozit de bucați de biciclete și mașini de cusut.

1059 22-

KALMAR JOZSEF.

mechanic.

Recomandă

Bicicletele

sau de cea mai buna calitate.

Are în deposit gumă interioară și esterioră de prima calitate, și tot felul de părți constitutive d'ale bicicletelor.

Eftine și pe lângă garanție

efectuiește 975 67 -

Reparaturi de biciclete,

instalări de

sonării electrice și telefonuri.

Toate pe lângă garanție.

Strada Salaș nr. 2. Telefon nr. 242.

Cel mai eftin isvor de cumpărare din Arad.

Juvaericale,

bucăți de aur și argint (frante)

bilete de amanet

cumpără pe bani gata cu prețurile cele mai scumpe, sau le schimbă cu alte obiecte.

1005 67 -

Deutsch Izidor,

clasicornicar și Juvaerģiu

Arad, strada Templom.

- Telefon n-rul 438. -

Praporī și steagurī bisericestī

precum și

lucrări de zugrav execută

Ludovic Neisz

Arad, strada Chorin 2 și str. Hunyady 6.

Indată efect surprinzătoriu!

Nou! Jahner-Crème fără grăsime. Nou!

Maī nou product higienic pentru înfrumșetarea și nobilizarea pielii.

Efectul indată fără esemplu consistă prin aceea, cumcă pelea obrazului, prin aceeași ușoară încordare, consistă asemenea unei neteziunii de marmor alb și fineț, care acū nicl prin un alt mijloc de înfrumșetare nu s'a dobândit.

Un mijloc de înfrumșetare prin însușirea aceasta cum e Jahner.

Crème fără grăsime agitează în tot locul o senzațiune insufletită. Mai perfect pe terenul pentru îngrijirea înfrumșetării. Nestricăcios! la moment efect.

Pe timpul întrebuințării dispar pesto galbene, bubo de înferbințări, bubite, sgrăbuțe și altele pentru necurățrea pielii.

Netezește sbărețurii și semn de bubat, acordă însuși la persoane mai bătrâne o culoare de obraz jumă proaspătă și grațioasă: obrazul, grumazul, brațele și mâinile conservă o frumșetă frapantă și o culoare dragostoasă.

Jahner-Crème fără grăsime să poate mai virtos zina cu succes a se întrebuința. Nu conține nici argint viu, nici plumb. 1 tegulă 1 coroană.

Jahner săpun. Acest săpun servește spre conservarea și nobilitarea pielii, este liber de orice aspreală și exercită influința cea mai binefăcătoare asupra pielii. La întrebuințarea Jahner-pomadeli trebuie mai întâi să spălăm cu acest săpun, prin ce efectul pomadeli se mănținează foarte esențial. 1 drb. 60 fileri.

Jahner pudră. Jahner-pudera este nedisputaver non plus ultra a tuturor pudrelor. Este un pudră pentru bal, salon, de toate zilele precum și pentru înfrumșetarea pielii, care are însușirea nu numai de a scoperi, ci este și absolut nestricăcios. Jahner-pudera este un product perfecționat, care în privința bunății și a nepernicioșității este asemenea oricărui pudră indigon și din țări externe. Pentru blondine să la rosa sau alb; pentru brunete (chamois, gaibeni) rosa sau alb. 1 șutulă 1 coroană.

Jahner apă de gură. Cel ce-și spală gura regulat seara și dimineața cu Jahner apă de gură nu va avea nici-când dinți găuroși și delatură durerea de dinți. Nu se poate destul recomanda la carne burețioasă ai dinților. Tocmai așa se potrivește la dinți și rădăcină plătinate. Un mijloc sigur contra carnii dinților ușor săngeroase. Contra putrezirii carnii dinților. La dureri de dinți reumatice. Foarte prețioasă este la înlăturarea respirațiilor rău miroșitoare. 1 sticlă 1 coroană 40 fileri.

Jahner pasta de dinți. Liber de săpun. Mai toate persoanele cari întrebuințează pasta cu săpun continuătoare, au la marginea dinților o pențră acără cafeniu deschis; carnea dinților e moale și ușor săngeroasă! Este dară a se recomanda tuturor, cari țin la valoarea dinților sănătoși și frumoși Jahner pasta de dinți fără săpun. 1 dosă 1 cor.

Jahner pomadă pentru creșterea părului. 1 Tegula 2 coroane.

Jahner esență de păr. Aceasta întărește perii deja clătinați, mănținează în mare măsură creșterea și contribuie hotărât la deplina înlăturare a mătreaței din cap. 1 sticlă 1 coroană 60 fileri.

Jahner vapseală de păr. Resultat reușit! Nu descolorează! Culoare naturală a perului! Cel mai nou nestricăcios mijloc care indată după prima întrebuințare recăștigă culoare naturală a părului încrunțit, alb și roșu, precum părul din barbă și sprâncene, după plac brunetă și neagră sau blondină. Aplicarea este foarte simplă și este alăturată în instrucțiunea dată fie-cărui etui. O neisbândă a coloritului după precisa instrucțiune de întrebuințare de sigur nu să întâmplă.

La cumpărare să se spună apriat ce culoare se poștește (negru, brunet sau bēl) pentru părul încrunțit. Un carton 4 cor.

Jahner apă blondină. Părul nu prea frumos bēl, roșu și brunet să devină în timp foarte scurt bēl-auriu colora. Apa blondina este pe deplin nestricăciosă, fluidul e fără culoare și miros, care nu colorează nici pelea, dar nicl pănzăturile albe. 1 sticlă 4 coroane.

Părul alb nu să poate cu apa blondina colora. Pentru părul alb se convine numai Jahner vapseală de păr.

MIJLOC DE VINDECARE.

Tusă. Bomboane de Dr. Oppolzer. Un mijloc foarte aprobat contra catarrhului a organelor de respirat, contra tusei, răgușelii, contra gâclării în ghit, catarrhului de plămâni, a răpirării grele. 1 șutulă 80 fileri.

Fluidul pentru Rheumatism și Gicht a lui Dr. Hoffmann. Un mijloc aprobat de mult timp contra Gichtului, Rheuma, dureri de nervi, Neuralgia, Rhouma, în musculi, în tendoane, în tibia unor membre, înțepenirea musculilor și coardelor chilaviturilor și dureri din crucea spatelui. 1 sticlă 80.

Fiulele enățătoare de sânge a lui Dr. James. Fiulele acestea curătesc sângele, iritează activitatea materilor și mănținează mișcarea scaunului, depărtează toate sucurile rele, feră stricată și rămășițele rămase din alte beteșuguri. 1 boită 80 fileri.

Balsam de Dr. James. Balsamul acesta încălzeste rânza și sângele îngreoiat, depărtează acruținea, flegma și ferea superfluă și prin aceasta produce o mistuire proaspătă, prin urmare aduce mistuirea rânzei (stomachului) în mișcare nouă și excită pofta la mănăncare și beutură. Balsamul acesta depărtează vânturile, sporoste activitatea intestinelor, delatură ridicarea din stomach, amărăciunea, greata de cap și amețiala. 1 sticlă 80 fileri.

Unsoare de rîe a prof. Kaposi. Această unsoare se aplică cu bun rezultat nu numai la rîe ei și la tot felul de excreșcenții a pielii. 1 tegulă 1 coroană.

1036 18 26

Comandele să se adreseze la

RUDOLF JAHNER, apotecariu.

Temesvár-Fabrio strada principală Nr. 70.

Cele mai noi stufe de haine p. dame,
Mătase pentru haine și bluze,
Specialități în bluze gata

se pot căpăta la

SINGER SÁNDOR
prăvălie de mode și trusouri.

— ARAD, Andrassy-tér 20. —

Pânzeturi, șifoane și fețe de masă,

Trusouri de mireasă,

începând cu cele mai simple până la cele mai elegante, în mare asortiment, se pot căpăta la

SINGER SÁNDOR 17-25

prăvălie de mode și trusouri.

— ARAD, Andrassy-tér 20. —

Giorapi p. dame, bărbați și copii (tricotati în pușcărie).

Lingerie pentru bărbați, Cravate, Covoare, perdele

și șarșafuri după cea din urmă modă se pot căpăta la

Singer Sándor

prăvălie de mode și trusouri.

— ARAD, Andrassy-tér 20. —